

[Elmquist.]

ningernes Afgørelser, en Uensartethed, der i høj Grad maa virke skadelig paa Retsopfattelsen i vort Land, for en stor Del skyldes, at det i Virkeligheden er en urimelig Opgave, man lægger paa Nævningerne, en urimelig Byrde, idet man kun lader dem afgøre Skyldsspørgsmaalet, ikke derimod Følgen, Strafudmaalingen.

Jeg hørte jo nok den ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. Jesper Simonsen — som vist i øvrigt ikke mere er til Stede i Salen, men derfor kan jeg jo godt henvende Bemærkninger til ham — udtale en stor Begejstring for Nævningesystemet. Jeg tror nu ikke, denne Begejstring saa ubetinget deles ude i Befolkningen, jeg er ikke sikker paa, der i Befolkningen ved en Afstemning vilde blive Flertal for Tilslutning til dette System, og det skyldes, tror jeg, dette, at man paa en urimelig Maade har delt Opgaven, kun lagt en Del af Opgaven paa Nævningerne, nemlig Skyldsspørgsmaalet, og saa sagt til Nævningerne: Strafudmaalingen derimod er I ikke gode nok til at afgøre, den afgør vi Jurister.

Ganske anderledes bliver denne Opgave og ganske anderledes tilfredsstillende for Befolkningen i det Øjeblik, Befolkningen ikke blot faar Adgang til at bestemme Skyldsspørgsmaalet, men ogsaa faar Lov til at bestemme Følgen af Skylden, nemlig Strafudmaalingen. Vi er fra vor Side klar over, at her ligger der en betydelig Fordel ved Domsmandsinstitutionen. Derfor gaar vort Ændringsforslag Nr. 149, som den ærede Ordfører har gjort Rede for, ogsaa ud paa, at Nævningesagernes Omraade indskrænkes yderligere, end Forslaget fra Justitsministeren anviser.

Som Nævningesager foreslaar vi, som det er udtalt, Misgerningssager, d. v. s. Sager, der angaar en Forbrydelse, der under visse Forhold hjemler Fængsel i 16 Aar eller derover, samt politiske Lovovertrædelser og Undsigelsesforbrydelser. Jeg skal ikke komme ind paa en Opremsning af, hvilke Sager der herefter bliver Nævningesager, men skal herom henvise til Bemærkningerne til Ændringsforslag Nr. 149.

Kriteriet for, hvilke Sager der skal behandles ved Doms mænd, har derhos været for os, at vi i saa vidt Omfang som muligt skulde naa til, at det blev den samme Kategori af Forbrydelser, som nu behandles af Nævninger. Vi foreslaar, saaledes som omtalt af Ordføreren, at disse Forbrydelser behandles ved Landsretterne med Doms mænd, idet vi foreslaar, at man indskrænker Domsmandsinstitutionens Ind-

førelse til Landsretterne. Vi foreslaar, at man altsaa begynder overfor denne Institution med at gøre et Forsøg. De Sager, der herefter forslaas behandlede med Doms mænd, er Forbrydelser, for hvilke der, uden at det er betinget af erhvervsmæssig eller vanemæssig Udøvelse eller af Gentagelse, hjemles Straf af 4 Aar eller derover samt Sager vedrørende Overtrædelse af Straffelovens § 242, 1ste Stykke, det vil sige Fosterfordrivelsessager. Undtaget fra Behandlingen ved Domsmandsretterne er derhos Tilstaaelsessager, ligesom efter Justitsministerens Forslag, samt de Tilfælde, hvor sigtede erklærer, at han ønsker Sagen paakendt ved Underretten.

Den ærede Ordfører var inde paa, at dette sikkert vilde medføre, at Landsretterne blev stærkt overbebyrdet med denne Slags Sager. Vi fra vor Side mener det ikke. Det viser sig jo ved Nævningesagerne i Øjeblikket, hvor Valget er frit, at der ikke i større Udstrækning gøres Brug af denne Ret til at komme for Nævninger. Naar Valget ogsaa her gøres frit, vil de Sager, der kommer for Domsmandsbehandling ved Landsretterne, sikkert ogsaa blive nogenlunde begrænset.

Som jeg udtalte, har Rettensnoren for os været i saa vidt Omfang som muligt at lægge de Sager, der tages væk fra Nævningerne, ind under Domsmandsbehandlingen. At lægge ganske de samme Sager ind derunder, lader sig ikke gøre grundet paa Forskellen mellem den gamle og den nye Straffelovs Forbrydelseskategorier. Men det er dog givet, at det Antal Sager, der efter vort Forslag vil kunne indbringes for Landsretterne med Doms mænd, betydeligt vil overstige Antallet af de nuværende Nævningesager.

Fra Landsretterne med Doms mænd vil der derhos være Appel til Højesteret, for saa vidt angaar Strafudmaalingen og andre Spørgsmaal, ligesom med Nævningesager, men derimod ikke vedrørende Skyldsspørgsmaalet. Jeg vil gerne her bemærke, at vi fra Venstres Side her har vore store Betænkeligheder. Vi udelukker ved dette Ændringsforslag, ligesom Regeringsforslaget gør det, Højesteret fra Deltagelsen i Afgørelsen af en stor Del Straffesager af meget alvorlig Art. Og det kan ikke bestrides, at det er et Spørgsmaal, om dette er rigtigt. Paa den anden Side vil Appel til Højesteret ogsaa angaaende Skyldsspørgsmaalet, set i Relation til Befolkningens Krav om endelig Afgørelse af dette Spørgsmaal, naturligvis være betænkelig.

Højesteretsdommer Troels Jørgensen